

VERDA FAMILIO

NEPRAVIDELNÝ dvojazyčný zpravodaj Esperantského kroužku v Mnichově Hradišti, pro členy kroužku a příznivce mezinárodního jazyka.

Odpovědný redaktor – MUDr. Josef Hradil, 29501 Mnichovo Hradiště, Družstevní 1161

Cena: dobrovolný příspěvek

Povolil OÚ Ml. Boleslav, odb. kultury čj.47/87-403/16

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt Střední Čechy v Praze,
č.j.P/Fiš-2295/92 ze dne 16.XI.1998

[illegible][illegible]

Ĉu vi kapablas argumenti por Esperanto? (Daŭrigo)

Ni pritraktu (projednejme) la unuan riproĉon, kiun ni citis en la lasta nia numero: La kontraŭloj de Esperanto asertas (ujiŝtŭji), ke „E-o estas lingvo arterafita“, kiu ne havas ŝancon hejmiĝi inter aliaj landoj (zdomácnĕt), kiuj sentas fortan emon por sia gepatra lingvo. Ilia denaska (od narození) esprimkapablo (vyjadřovací schopnost) de ĉiuj sentoj dŭm kaj sobra pripensado kaj la stato de emocio helpas, ke la homo ne elektas terminojn kaj rapide esprimas neceson. Li parolas tute libere, sen penado de sia memoro pri nekutimaj vortoj, ne bezonas vortaron, ne bezonas gramatikajn sciojn, lacigajn (únavné) regulojn. Tia estas la situacio de uzanto de gepatra lingvo, kiu respondas al denaska uzo. Tamen alilandano devas klopode en memoro serĉi la pravan esprimon. Por scii perfekte lingvon, oni bezonas longajn jarojn kaj multaj modestaj longjaraj esperantistoj ne kuraĝas aserti, ke ili la internacian lingvon scias perfekte. Vi certe konas kelkajn rifuĝantojn, kiuj restis en nia lando. Preskaŭ (téměř) ĝis fino de ilia vivo laŭ akcento kaj nacilingva elekto de esprimoj vi povas ekkoni ilian naciecon, eĉ tiam, se temis pri homoj kun granda eduktiteco kaj lingva talento. Tiaj homoj sentiĝas por ĉiam iom „ekstergrege“ (grego = stádo) kaj nostalgias pri sia iama patrolando. Forigo de tiu sento bazas nur en nia diligenteco. Ni devas multe legi, gajnu sufiĉan maksimuman vortprovzion. Se ni ne havas okazon por paroli esperante, ni uzu IL-on (Internacian lingvon) eĉ dum pensado – irante tra la strato en pensoj, priskribu, kion vi vidas, daŭre pensu en Eo; se mankas terminoj, eltrovu en pli ampleksa vortaro (ekz. Filip, kiu kuŝas en stokoj en nia asocio) ilin kaj pliriĉigu viajn sciojn. Spertaj esp-istoj en via klubo ĉiam kun ĝojo helpas. En via pensado Eo perdo sian „artefaritecon“, vi parolos senpene, senbariere. Legado de beletrio kaj gazetoj aŭ de leteroj de viaj eksterlandaj amikoj alportos por vi la pravan ĝuon. „Por ke estu la lingvo universala, ne sufiĉas nomi ĝin tia“ skribas Zamenhof mem. S.J.Lec, pola satiristo, skribas: „Kresku en Eo dialektoj, enamiĝintoj (zamilovaní) kveru (vrkat) en ĝi, eble okazos miraklo kaj ĵusnaskito (novorozenec) ekpepos (zapípá) en ĝi. Ne forgesu blasfemojn (nadávky), ili aldonas brilon al la lingvo. Alvenos tempo, kiam Eo forlasos epokon de purismo kaj kiel ĉiuj lingvoj pruntados ĉe aliaj Ĉu tio jam okazis? Des pli bone!“ Pri disvastigo de Eo decidis ne nombro de uzantoj, sed ilia kvalito. Se du esperantistoj renkontiĝos en urba tramo kaj flue interparolos sen balbutoj, emociplene kun rido kaj ŝanĝe kun serioza tono, plej favore pri ĝeneralaj temoj, la ĉeestantaj (přítomní) kunveturantoj ekatendiĝos (zbystří pozornost) kaj divenos, kiun lingvon ili parolos, kelkaj eĉ kuraĝos demandi ilin aŭ siajn kunveturantojn, kaj tiam vi provos ĉeĥlingve klarigi kaj propagandi por Eo. Vi devas esti preparataj pri ilia seniluziga rifuzo kaj proklamo, ke la interparolonto deziros montri sian supraĵan informitecon kaj ĝuste kun enua mieno diros: „oh, tiu artefarita lingvo? Mi pensis, ke ĝi estas jam delonge folasata.“ En tiu momento eltiru vian elokventecon (výmluvnost) kaj helpe de modestaj faktoj, kiujn vi hodiaŭ en nia bultenejo legis, argumentu. Se vi vidos stultulon, ne perdu tempon kaj kun ĝuo daŭrigu vian viglan interparolon kun via kunveturanta esperantisto.

E ĥ o de la legantoj pri „argumentado“: ... Informado kaj argumentado tute ne estas instruata al esperantistoj ... Se vi fine kapablo kompili broŝuron kun ĉiuj ĉefaj faktoj kaj argumentoj kaj ankaŭ kun instrukcioj, kiel utiligi tiujn faktojn kaj argumentojn, tiam vi faros tre gravan kaj meritplenan laboron, kiu levos nian amatoran movadon al pli alta ŝtupo. La neinformitaj neesperantistoj prezentas al ni ne nur riproĉojn, sed ofte simplajn kaj eĉ naivajn demandojn pri Esperanto, ĝia movado, pri la literaturo, utileco kaj uzebleco de la lingvo ktp. Do estas necese bone informi trankvile, kun scio kaj kompreno pri la faktoj, tute nefanatike kaj sen videbla strebo (ŭsilí) tuj esperantigi la demandinton. Homoj ofte miras aŭdinte, ke mi okupiĝas pri Esperanto. Kial vi ne lernas la anglan, germanan aŭ alian lingvon? Do, mi respondas simple per tio, ke Esperanto plaĉas al mi. Ĝi kontentigas mian memkonacion (sebevědomí), ĉar mi posedas almenaŭ unu fremdan lingvon. En Eo mi jam legis multajn librojn, dum en la angla aŭ germana eĉ ne unu, ĉar tiujn lingvojn mi ne sukcesis ellerni tiom, kiom Eon. Mi simple ne kuras kun la grego, kiu unue amase postkuris la anglan, sed trovinte, ke ĝi estas malfacila, tuj ŝanĝis sian intereson al la franca, germana, poste al la hispana, itala kaj aliaj lingvoj. Mi flegas (pěstuji, pečuji o) tiun lingvon, kiu plene kontentigas min, miajn simplajn amatorajn bezonojn, sed krome mi sentas devon okupiĝi pri tio, kion jam antaŭ jarcentoj antaŭvidis kaj postulis Jan Amos Komenský. Ĉiuj buŝe anoncas sin al la testamento de J.A.Komenský, mi do efektive plenumas ĝin.

(Jiří Patera, Praha) ... Skribu al ni ankaŭ vian opinion!

Eva Seemanová – daŭre zorgas pri kultura ŝarĝo de kunvenoj de esperanta rondeto en Železný Brod. Ŝi kulturas ne nur emon al internacia lingvo, sed transdonas ankaŭ sian senmezuran admiron por beleco de ĉeĥa poezio, kion ŝi montris dum la lasta renkontiĝo la 11-an de majo per „Templo kaj fortikaĵo“, elekto el libroj de Pavel Eisner. Ŝi daŭre oferece alveturas al Železný Brod por prezenti neforgeseblajn kulturajn valorojn. Se vi volas esti informita pri la estontaj programoj, skribu afable al Esperanto-klubo 46822 Železný Brod, Husova 148.

Dum 1.-5.a de oktobro okazos en Ústí n.L. tradicia kultura festivalo kun abunda programo kaj eksterlandaj gastoj. Prezoj kiel kutime tre moderaĵ, atingeblaj por ĉiuj esperantistoj. Detalojn pri la programo de ekskursoj kaj kultura vespero sendos al vi Miroslav Smyčka, prezidanto de la klubo, 40005 Ústí nL, Kojetická 90, tel 33848.

SANO – bulteno de esperantistoj – medicinistoj – travivas sian krizon, ĉar nia asocio post dudekjara eldonado ne plu havas monon por ĝia eldonado. Ŝajne savis situacion nia prezidanto Dr Ing Chrdle Csc kun sia firmao Kava-Pech, kiu proponis pluan eldonadon per sia financado. Atentigu medicinistojn kaj esperantistojn kaj neesperantistojn en via cirkaŭaĵo pri eldonado de tiu bulteno, kiu alportas freŝdatajn novaĵojn el medicinista mondo. Esperanto progresos nur tiam, kiam ĝi ankros en fakaj, ne nur medicinistaj rondoj.

Ĝoje ni korektas nian misinformon, transprenitan de nia sendintino de poemo pri Ĉeĥoslovakio de s-anino Odette Pregonara el Genevo, ke la aŭtorino mortis. Laŭ informo de Edith Lutz el Interlaken-Svisujo la poetino Fregonara ne mortis – ŝi estas vivplena kaj estas tre vigla ... Ŝi akceptu nian sinceran pardonpeton. Informon sendis al ni s-ano Ladislav Němec el Frýdek-Místek.

Franca agenturo INTERLAND, gvidita per esperantisto Alexandre Roussete funkcias kiel interkonatiĝa oficejo. Ĝi gajnas priinteresulinoj helpe de siaj esperantaj kunlaborantoj en diversaj landoj kaj rekomendas al siaj klientoj lerni E-on. Liberaj sinjorinoj kaj fraŭlinoj, se vi volas interkonatiĝi kun franca partnero kaj poste eble edziniĝi petu demandilon ĉe Esperanto-Interland, p.schr.1069, 1069 Praha 1.

Ĉeĥa radiostacio Vltava alportis la 6an de januaro 93 temon Artefaritaj lingvoj (Pri teorio kaj praktika uzo de planitaj lingvoj). Partoprenis en ĝi lingvaj fakuloj de filozofia fakulto de Universitato de Karlo la IVa Sáva Heřman kaj doktoro Jaroslav Peregry, kandidato de sciencoj, kaj konataj esperantistoj Jaroslav Mařík + ing J.Pospíšil. S-ano Miroslav Baroš el Val.Meziříčí sendis al ni plenan tekston de la interbabilado, kiun ni povas kopii kaj sendi al la interesuloj kontraŭ 6 Kč en poŝtmarkoj.

En Rusio aperadas tute nova esp.bulteneto KOMENCANTO. Krom aliaj ĝi enhavas simplajn artikolojn, informojn pri nia movado, ŝercojn, adresojn. La redaktoro sendos ĝin kontraŭ alia esp. gazeto. Skribu al Viktor Kudrjavcev, Box 132, Ekaterinburg, 620041 Rusio.

Ĉu vi scias, ke la slovaka nacia artisto kaj pentristo Martin Benda estis fervora esperantisto (1888-1971), kiu eldonis bildkarte desegnaĵojn kun tekstoj de slovaka naciaj kantoj. Li estis pentristo de slovaka folkloro. Unu el la lastaj ĉeĥoslovakaj poŝtmarkoj en valoro de 2 Kčs havas lian portreton. Ĝi ne manku en via kolektaĵo de poŝtmarkoj.

Střelba Antonín (47001 Česká Lípa, Ul. Antonína Sovy 1700), fidela esperantisto, kiu neniam forlasis movadon eĉ en tempoperiode de malfavoro, vigla kaj aktiva partoprenanto kaj kunorganizanto de sennombraj kunvenoj en Česká Lípa kaj Nový Bor, ĝisvivas la 5an de julio sian okdekjariĝon! Estu li daŭre sana kaj bonhumora, feliĉa kaj en sia familia rondo kaj en la ligna kabano apud Toljštejn kaj ŝatata ĝardeno!

Kvankam iom malfrue ni ricevis invitilon, ni atentigas pri konferenco de esperantaj instruistoj de pedagogia internacia instituto Freinet ICEM en Pardubice, kiu okazos inter la tagoj 14.-24.a de julio. La konferenco havas riĉan kaj kulturan kaj amuzan programon danke al sia organizantino Jarmila Rýznarová, 53003 Pardubice, Na Okrouhlíku 21. Se vi ne povas jam partopreni en la tuta konferenco, venu almenaŭ saluti la partoprenantojn, kiuj alveturos el la tuta Eŭropo. Unu el la principoj de la Freinet-metodo estas leterinterŝanĝo inter tutaj lernejoj klasoj, dum kiu ligas infanoj internacian amikecon.